

[Duetoft]

mennesker i at rejse ind på grund af deres politiske synspunkter.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Det er korrekt, som fremstillet af hr. Duetoft, at en række sydafrikanere, der skulle deltage i et seminar, der var arrangeret af Dansk-Sydafrikansk Selskab, blev nægtet visum, og når det skete, var det, fordi det, som reglerne er, ikke var muligt for Udenrigsministeriet at give dem visum.

Det er sådan, at grundlaget for Udenrigsministeriets behandling af visumansøgninger fra sydafrikanske statsborgere er de såkaldte fællesnordiske retningslinjer, der bygger på det nordiske handlingsprogram imod apartheid, og ifølge disse retningslinjer skal vi afslå visum bl.a. til, som der står: »deltagere i møder, konferencer, kongresser og lignende arrangementer, medmindre mødet arrangeres af eller for mellemstatslige organisationer, hvor universalitetsprincippet bør gælde.«

Der står videre i disse regler, at der dog kan udstedes visum til personer, der klart fremstår som modstandere af apartheid. Man skal altså i hvert enkelt tilfælde afgøre, om der er tale om personer, der kan betegnes som klare modstandere af apartheid, og når man skal gøre det, er det ansøgerens eventuelle tilknytning til en af de mange antiapartheidorganisationer, der har fået forbud mod politisk aktivitet i Sydafrika, som er afgørende.

Når der ikke gives visum til sydafrikanere, der måske siger, at de er modstandere af apartheid, men som samtidig støtter den sydafrikanske regerings såkaldte reformpolitik og i øvrigt vender sig imod sanktions- og boykotpolitikken, er det jo en følge af den holdning, som der i øvrigt er bred politisk enighed om i de nordiske lande: at apartheid ikke er noget, man kan reformere, det er noget, som man kun kan afskaffe.

Men så vil jeg gerne sige vedrørende den diskussion, der i øvrigt er opstået, og ikke mindst i forbindelse med den interesse, der har været fra Folketingets partiers side for at komme til Sydafrika og ved selvsyn indhente informationer, at det da meget vel kan være et spørgsmål, om vi ikke bør se på de erfaringer, der er draget med de nordiske visumretningslinjer. Jeg tolker i hvert fald interessen fra Folketingets partier for at etablere en dialog som et ønske om, at

man skal prøve at kigge nærmere på de nævnte regler, selvfølgelig uden at det på nogen som helst måde skal ændre vores politik over for apartheidregimet.

Duetoft (CD):

Jeg vil gerne takke udenrigsministeren for svaret og navnlig den sidste del, der jo tyder på, at vi måske kan se frem til, at de mest tåbelige dele af boykot- og sanktionslovgivningen, de ting, der skader mere i Danmark end i Sydafrika, kan blive fjernet.

Jeg vil dog gerne have lov til at spørge udenrigsministeren: Er det virkelig dansk politik, at man skal være for vold for at være imod apartheid? Altså: Er det virkelig dansk politik, at ANC er den eneste antiapartheidorganisation, som vi her i det lille, fredelige Danmark vil acceptere?

En af deltagerne i den pågældende konference kom fra zuluernes bevægelse Inkhata, der er den største sorte organiserede bevægelse i Sydafrika med over 1 million tilhængere. Jeg vil godt spørge, om ikke udenrigsministeren vil bekræfte, at med Buthelezi spidsen har denne organisation klart erklæret sig imod apartheid, klart arbejdet ikke for en reformering af systemet, men for en fjernelse af systemet, klart arbejdet for en frigivelse af Mandela og klart gjort, hvad den kunne for at presse regeringen til totalt at ændre det sydafrikanske system, vel at mærke via fredelige midler, for den er nemlig en udløber af den oprindelige ANC-bevægelse og ikke voldens ANC. Vil udenrigsministeren ikke godt her bekræfte, at denne organisation har disse mål?

Og så det andet spørgsmål: Mener udenrigsministeren virkelig, at man skal gå ind for vold for i nordiske regeringers øjne at være sande apartheidmodstandere?

Mogens Elvensø (FP):

Jeg var den folketingsmand, der deltog i panelet på det seminar, som tre apartheidmodstandere ville holde her i Danmark, men som de måtte holde i Kruså på grund af dette mærkelige standpunkt hos udenrigsministeren. Mit spørgsmål skal så være: Kan jeg nu risikere repressalier og inddragelse af pas, fordi jeg har været nede at tale med nogle apartheidmodstandere syd for grænsen?